

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та операційного плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Стратегія розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 34	
Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем в системі охорони здоров'я	
... Проблеми психічного здоров'я, зокрема депресивні стани, оцінювались як прихований виклик ще до початку повномасштабного вторгнення, а на сьогодні набувають першочергового пріоритету та будуть потребувати значних ресурсів. Гостра потреба в дестигматизації та деінституціоналізації у сфері надання послуг із психічного здоров'я вимагає координації зусиль та врахування питань психічного здоров'я населення під час формування політик на всіх рівнях та в усіх сферах життєдіяльності. Додаткової уваги потребує питання боротьби із залежностями від психоактивних речовин, алкогольних напоїв, ігровою залежністю (лудоманією) через їх значний негативний вплив на якість, тривалість життя осіб із залежностями та членів їх сімей. Незважаючи на те, що смертність від таких інфекційних хвороб, як ВІЛ/СНІД, туберкульоз знижується, за даними ВООЗ, Україна залишається однією з країн, де продовжує зростати кількість нових	... Проблеми психічного здоров'я, зокрема депресивні стани, оцінювались як прихований виклик ще до початку повномасштабного вторгнення, а на сьогодні набувають першочергового пріоритету та будуть потребувати значних ресурсів. Гостра потреба в дестигматизації та деінституціоналізації у сфері надання послуг із психічного здоров'я вимагає координації зусиль та врахування питань психічного здоров'я населення під час формування політик на всіх рівнях та в усіх сферах життєдіяльності. Додаткової уваги потребує питання боротьби із залежностями від психоактивних речовин, алкогольних напоїв, ігровою залежністю (лудоманією) через їх значний негативний вплив на якість, тривалість життя осіб із залежностями та членів їх сімей. Попередження самогубств залишається важливою проблемою як у світі, так і в Україні. Під час війни збільшується ризик виникнення розладів психіки та поведінки, а також з'являються нові групи

випадків інфікування ВІЛ, виявлення випадків на пізній стадії хвороби та смертей від СНІДу. Особлива увага приділяється високому рівню поширеності мультирезистентного туберкульозу та необхідності подальшого покращення результатів його лікування.

...

населення, що мають підвищений ризик скоєння самогубств, зокрема ветерани війни, особи, які пережили полон та тортури, вимушені переселенці, люди, які втратили близьких тощо. Відповідно до оцінки ВООЗ, близько 9,6 млн жителів України можуть мати психічні розлади, зокрема, депресії, тривожні розлади, посттравматичні стресові розлади, біполярні афективні розлади та шизофренії, наявність яких є фактором ризику смерті від самогубства. Тому зростання кількості психічних розладів може призвести до зростання кількості суїцидів. При цьому в Україні не впроваджена комплексна система епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою, яка включала би оцінку наявності суїцидальних думок або намірів, наявності плану самогубства, спроб самогубства, відсутня система реєстрації спроб самогубств, офіційна державна статистична інформація щодо кількості осіб, які померли від самогубств, обмежується 2021 роком.

Незважаючи на те, що смертність від таких інфекційних хвороб, як ВІЛ/СНІД, туберкульоз знижується, за даними ВООЗ, Україна залишається однією з країн, де продовжує зростати кількість нових випадків інфікування ВІЛ, виявлення випадків на пізній стадії хвороби та смертей від СНІДу. Особлива увага приділяється високому рівню поширеності мультирезистентного туберкульозу та необхідності подальшого покращення результатів його лікування.

...

Мета та керівні принципи Стратегії	
Метою реалізації Стратегії є подальший розвиток системи охорони здоров'я шляхом підвищення її стійкості, готовності реагування на виклики та загрози за принципом “Єдине здоров'я”, розширення універсального доступу населення до якісної та безоплатної медичної допомоги та лікарських засобів для покращення рівня та якості життя населення, забезпечення фінансового захисту пацієнта, зокрема недопущення його катастрофічних витрат у разі захворювання, а також формування у суспільстві ціннісного ставлення до власного здоров'я.	Метою реалізації Стратегії є подальший розвиток системи охорони здоров'я шляхом підвищення її стійкості, готовності реагування на виклики та загрози за принципом “Єдине здоров'я”, розширення універсального доступу населення до якісної та безоплатної медичної допомоги та лікарських засобів для покращення рівня та якості життя населення, забезпечення фінансового захисту пацієнта, зокрема недопущення його катастрофічних витрат у разі захворювання, а також формування у суспільстві ціннісного ставлення до власного здоров'я, розвиток системи раннього виявлення ризиків суїцидальної поведінки, забезпечення доступності медичної, психологічної та соціальної допомоги, а також формування навичок життєстійкості серед населення.
Стратегія визначає ключові цінності та керівні принципи, що є пріоритетами розвитку і повинні враховуватися під час розроблення політик і виконання заходів, передбачених нею, та бути невід'ємними ознаками системи охорони здоров'я 2030 року: ... доказовість - розроблення державної політики та прийняття всіх управлінських рішень у сфері охорони здоров'я повинно здійснюватися відповідно до об'єктивних даних із застосуванням аналізу наукових досліджень, оцінок та впровадження практик, заснованих на доказах.	Стратегія визначає ключові цінності та керівні принципи, що є пріоритетами розвитку і повинні враховуватися під час розроблення політик і виконання заходів, передбачених нею, та бути невід'ємними ознаками системи охорони здоров'я 2030 року: ... доказовість - розроблення державної політики та прийняття всіх управлінських рішень у сфері охорони здоров'я повинно здійснюватися відповідно до об'єктивних даних із застосуванням аналізу наукових досліджень, оцінок та впровадження практик, заснованих на доказах;

	орієнтація на збереження благополуччя та попередження ризиків – система охорони здоров'я повинна забезпечувати своєчасне виявлення та зменшення впливу соціальних, поведінкових і психологічних факторів ризику, підтримку життєстійкості людини та створення умов для її повноцінного розвитку протягом усього життя.
Стратегічні цілі та показники їх досягнення	
Відсутні	Стратегічна ціль 4. Сприяння благополуччю та розвитку людини, зменшення впливу факторів ризику, що негативно впливають на життя та здоров'я населення Оперативна ціль 1. Запровадження системного епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою як складової частини епідеміологічного нагляду за психічним здоров'ям Реалізація оперативної цілі дасть змогу провести аналіз даних щодо поширеності суїцидальної поведінки серед населення, що включає аналіз наявності суїцидальних думок та планів, забезпечити збір даних щодо спроб самогубств та самогубств, дозволить відслідкувати тенденції та поширеність суїцидальної поведінки вікових груп, вразливих груп населення, впроваджувати найбільш ефективні заходи з профілактики самогубств. Завданнями з реалізації цієї оперативної цілі Стратегії є:

проведення аналізу наявної системи реєстрації самогубств та спроб самогубств та її вдосконалення відповідно до виявлених недоліків;

проведення оцінки поширеності суїцидальних думок та планів серед загального населення та окремих вразливих груп, таких як діти, зокрема, підлітки, ветерани війни та військовослужбовці, особи з психічними та поведінковими розладами, включаючи розлади внаслідок вживання психоактивних речовин, зокрема алкоголю;

врегулювання питання здійснення епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою як складової частини епідеміологічного нагляду за психічним здоров'ям;

забезпечення здійснення аналізу результатів епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою, даних щодо надання медичної допомоги особам, які здійснили спробу самогубства, з урахуванням методу його здійснення, даних офіційної державної статистичної інформації щодо причин смертності та відкритих кримінальних проваджень щодо самогубств.

Оперативна ціль 2. Підвищення рівня поінформованості населення та формування відповідального висвітлення теми самогубств

Реалізація оперативної цілі дасть змогу зменшити кількість самогубств та спроб самогубств через належне відображення проблеми самогубств в медіа та в мережі Інтернет, підвищення обізнаності

населення та фахівців, професійна діяльність яких пов'язана із взаємодією з іншими людьми, щодо ранніх ознак ризику скоєння самогубства та можливостей отримання медичної та психосоціальної допомоги, послуг у сфері психічного здоров'я, подолати стигму, попередити випадки спроб самогубств та покращити доступ до необхідної допомоги осіб, які її потребують.

Завданнями з реалізації цієї оперативної цілі Стратегії є:

розробка та впровадження методичних рекомендацій щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, публічних осіб, представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

забезпечення здійснення постійного моніторингу публікацій в медіа на предмет дотримання методичних рекомендацій щодо етичного висвітлення теми самогубств;

протидія діяльності груп, створених в соціальних мережах у мережі Інтернет, які популяризують самоушкодження або самогубства;

проведення національних та регіональних інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення обізнаності та подолання стигми щодо самогубств серед загального населення та спеціалістів, які працюють в контакті з людьми, з приділенням особливої уваги важливості раннього виявлення ознак, що можуть свідчити про

підвищений ризик скоєння самогубства, та програмам підтримки;

підвищення обізнаності священнослужителів щодо суїцидальної поведінки, раннього виявлення суїцидальної поведінки та психоемоційної кризи, принципів ненасильницької комунікації, а також надання первинної психологічної підтримки та коректного реагування у випадках виникнення ризику скоєння самогубства;

проведення на робочих місцях інформаційних кампаній, спрямованих на підвищення обізнаності щодо самогубств та подолання стигми, що з ними пов'язана.

Оперативна ціль 3. Формування життєвих компетенцій та профілактика суїцидальної поведінки серед дітей, підлітків та осіб із підвищеним ризиком

Реалізація оперативної цілі дасть змогу скоротити кількість самогубств та спроб самогубств через формування необхідних життєвих компетенцій та навичок реагування на стресові події, вплив на фактори ризику скоєння самогубства, такі як булінг, насильство, проблеми адаптації та розлади психіки та поведінки, зокрема внаслідок вживання психоактивних речовин, у тому числі алкоголю, а також через посилення факторів захисту; забезпечити доступ до послуг у сфері психічного здоров'я всіх верств населення, у тому числі осіб, які мають підвищені ризики виникнення розладів психіки та поведінки; покращити якість надання послуг у сфері

психічного здоров'я найбільш вразливим групам населення, які мають підвищені ризики скоєння самогубств, зокрема особами, що перебувають у складних життєвих обставинах, ветеранам війни, військовослужбовцям, особам з психічними та поведінковими розладами, включаючи розлади внаслідок вживання психоактивних речовин, зокрема алкоголю, особи літнього віку, особи з соматичними патологіями та станами, які призводять до інвалідизації та обмеження повсякденного функціонування.

Завданнями з реалізації цієї оперативної цілі Стратегії є:

проведення аналізу наявних заходів та інтервенцій, які проводяться в країні для попередження самогубств серед підлітків, аналіз їх відповідності доказовим підходам;

аналіз та впровадження кращих міжнародних практик щодо профілактики самогубств серед підлітків;

створення безпечного шкільного середовища шляхом посилення заходів з психологічної підтримки учнів;

впровадження в освітньому середовищі програм з протидії булінгу, що мають доведену ефективність;

проведення навчальних, зокрема психоедукаційних заходів, що спрямовані на формування в учнів необхідних життєвих

компетенцій, навичок протидії стресам, навчання основам психологічної самодопомоги;

проведення навчальних заходів, спрямованих на підвищення поінформованості підлітків та їхніх батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників та інших осіб, які їх замінюють, осіб, які здійснюють догляд, щодо безпечного користування мережею Інтернет та соціальними мережами;

соціальний та психологічний супровід учнів, які мають розлади психіки та поведінки, у яких наявні фактори ризику скоєння самогубства та які мають недостатні фактори захисту;

сприяння формуванню необхідних життєвих компетенцій у представників різних верств населення та вразливих груп населення шляхом розширення мережі центрів життєстійкості та надання послуг на їх базі;

впровадження політик щодо підтримки психічного здоров'я працівників на робочих місцях;

проведення інформаційно-просвітніх заходів щодо популяризації питань, пов'язаних з психічним здоров'ям, психоедукацією та розвитком життєстійкості, самодопомогою для профілактики виникнення психічних розладів;

забезпечення надання послуг у сфері психічного здоров'я та соціальної підтримки ветеранам війни через розвиток ветеранських просторів.

Оперативна ціль 4. Раннє виявлення осіб із ризиком суїцидальної поведінки та забезпечення комплексного реагування

Реалізація оперативної цілі дасть змогу забезпечити раннє виявлення осіб, що мають суїцидальну поведінку, і попередити спроби самогубства через надання допомоги та забезпечення доступу до послуг у сфері психічного здоров'я. Надання ефективної допомоги буде забезпечено через заходи скринінгу, кризового втручання, ефективної переадресації між надавачами соціальних та медичних послуг, налагодження ефективної взаємодії між усіма надавачами послуг. Алгоритми раннього виявлення суїцидальної поведінки та реагування у разі її виявлення будуть впроваджені у різних сферах діяльності, де відбувається контакт «людина-людина», зокрема, в навчальному, освітньому середовищі, при наданні соціальних послуг, на робочому місці тощо.

Завданнями з реалізації цієї оперативної цілі Стратегії є:

впровадження алгоритмів раннього виявлення та подальшого надання медичних, соціальних послуг та послуг у сфері психічного здоров'я особам з суїцидальною поведінкою та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, під час здобуття ними освіти, на робочих місцях, при наданні соціальних послуг;

впровадження механізму раннього виявлення суїцидальної поведінки при наданні медичної допомоги, з приділенням особливої уваги особам, які мають інвалідизуючі діагнози або пов'язані з обмеженням життєдіяльності стани здоров'я, жінкам у післяпологовому періоді, пацієнтам, які отримують екстрену медичну допомогу у випадку підозри, що невідкладний стан міг бути спричинений спробою самогубства або самотравмуванням, особам, постраждалим від домашнього насильства, або які ймовірно постраждали від нього, що отримують медичну допомогу;

забезпечення проведення скринінгу щодо ризику скоєння самогубства військовослужбовцями на етапі психодіагностики під час декомпресії;

інтеграція послуг з раннього виявлення суїцидальної поведінки до сфери діяльності ветеранських просторів;

проведення навчальних заходів для підвищення кваліфікації працівників надавачів медичних, соціальних, освітніх послуг, представників роботодавців щодо раннього виявлення суїцидальної поведінки та подальшого алгоритму реагування;

забезпечення стандартизації медичної допомоги щодо раннього виявлення, діагностики та лікування осіб з суїцидальною поведінкою;

сприяння розвитку мережі груп підтримки на рівні територіальних громад, які працюють за принципом «рівний - рівному», для осіб, які мають

	суїцидальні наміри або здійснювали спроби самогубства, та членів їх близького оточення; посилення спроможності «гарячих ліній» психологічної допомоги щодо здійснення ними консультування осіб, які звертаються з суїцидальними намірами та думками; визначення місць надання послуг у сфері психічного здоров'я на рівні територіальних громад та розвиток регіональних маршрутів з переадресації осіб із суїцидальною поведінкою та надання їм медичних, соціальних, психологічних послуг; впровадження послуг із поственції – супроводу осіб, які здійснили спробу самогубства, членів їх близького оточення; налагодження міжвідомчої взаємодії між надавачами освітніх, соціальних, медичних, психологічних послуг, працівниками Національної поліції щодо надання послуг особам, які здійснили спроби самогубства; впровадження заходів з реагування у випадку отримання медичними працівниками інформації про спробу самогубства, зокрема, медичними працівниками системи екстреної медичної допомоги, медичними працівниками, які працюють у відділеннях реанімації та інших відділеннях закладів охорони здоров'я, де може надаватись медична допомога особам, які здійснили спробу самогубства; підвищення кваліфікації працівників надавачів соціальних, медичних послуг, послуг у сфері
--	--

психічного здоров'я та Національної поліції шляхом проведення навчальних заходів, а також впровадження викладання навчальних матеріалів з питань суїцидології у системі фахової передвищої, післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку.

Очікуваними результатами досягнення Стратегічної цілі 4 є:

нормативне врегулювання та запровадження здійснення епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою як складової частини епідеміологічного нагляду за психічним здоров'ям;

удосконалення національної системи реєстрації випадків самогубств та спроб самогубств;

зменшення рівня доступності найбільш поширених засобів, що використовуються для скоєння самогубств;

затвердження та впровадження методичних рекомендацій щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, публічних осіб та органами державної влади та місцевого самоврядування;

обмеження діяльності груп, створених в соціальних мережах у мережі Інтернет, що пропагують самогубства або самоушкодження;

підвищення рівня обізнаності загального населення щодо ранніх ознак суїцидальної поведінки та доступних програм підтримки;

	забезпечення розвитку професійних компетентностей спеціалістів, які працюють в контактi з людьми, щодо розпізнавання ознак, що можуть свідчити про підвищений ризик скоєння самогубства, та алгоритмів реагування; формування психосоціальної культури підтримки, профілактики вигорання та подолання стигми щодо звернення про допомогу на робочих місцях; зменшення поширеності спроб самогубств серед підлітків завдяки формуванню навичок самодопомоги, стресостійкості та соціальної взаємодії в освітньому середовищі; впровадження ефективних, науково обґрунтованих програм профілактики самогубств серед підлітків у закладах освіти; створення безпечного шкільного середовища шляхом посилення ролі працівників психологічної служби, реалізації програм протидії булінгу та формування культури турботи; підвищення рівня обізнаності підлітків, їхніх батьків (усиновлювачів), інших законних представників та осіб, які здійснюють догляд за ними, щодо безпечного користування мережею Інтернет; розширення доступу представників усіх верств населення, зокрема осіб із груп ризику, до послуг у сфері психічного здоров'я; розширення мережі центрів життєстійкості та впровадження програм формування життєвих
--	--

	компетенцій у дорослого населення, зокрема у представників вразливих груп населення; покращення доступу ветеранів війни до послуг у сфері психічного здоров'я через розбудову ветеранських просторів; підвищення обізнаності підлітків та осіб, які належать до вразливих груп населення, щодо питань збереження психічного здоров'я, розвиток їх особистісної життєстійкості, подолання стигми щодо осіб з психічними та поведінковими розладами.						
Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування							
Показниками для проведення моніторингу реалізації Стратегії є: ... Відсутні	Показниками для проведення моніторингу реалізації Стратегії є: ...						
	17. Частка зменшення показника смертності від самогубств, відсотків			5	7	10	15
	18. Затверджене технічне керівництво щодо епідеміологічного нагляду за соціальним психічним здоров'ям		1				
	19. Затверджений Стандарт медичної допомоги «Суїцидальна поведінка»		1				

	20 Частка закладів освіти, які впроваджують програми з протидії булінгу, відсотків		5	20	50	75	більше 95		
	21. Частка закладів освіти, які впроваджують психоедукаційні заходи спрямовані на формування життєвих компетенцій, відсотків		5	20	50	75	більше 95		
	22. Проведені інформаційні кампанії протягом вересня як місяця підвищення обізнаності щодо самогубств		2	2	2	2	2		
	23. Розроблені та впроваджені національні рекомендації щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, правоохоронних органів, публічних осіб та		1						

					представників органів влади								
					24. Частка Центрів ментального (психічного) здоров'я у закладах охорони здоров'я, які впроваджують заходи з раннього виявлення, діагностики, поственції суїцидальної поведінки, відсотків		5	20	50	75	більше 95		
Операційний план заходів з реалізації у 2025 – 2027 роках Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 34													
Стратегічна ціль 3. Забезпечення та створення умов для розвитку та реалізації потенціалу національної системи охорони здоров'я													
Оперативна ціль 1. Забезпечення безперервного розвитку людського капіталу та створення можливостей самореалізації в системі охорони здоров'я													
64. Забезпечення створення умов для підвищення якості організації та	1) забезпечення удосконалення нормативної бази, що регламентує діяльність університетських лікарень	2025	МОЗ	проведено комплексне оновлення нормативно-правових актів, що регламентують діяльність	64. Забезпечення створення умов для підвищення якості організації та	1) забезпечення удосконалення нормативної бази, що регламентує діяльність університетських лікарень	2027	МОЗ	проведено комплексне оновлення нормативно-правових актів, що регламент				

здійснення практичної (клінічної) підготовки здобувачів медичної освіти шляхом утворення багатопрофільних університетських лікарень, оптимізації використання потенціалу діючих університетських клінік та клінічних баз кафедр медичних закладів вищої освіти, а також	(клінік) та клінічних баз кафедр закладів вищої освіти			університетських лікарень (клінік) та клінічних баз кафедр закладів вищої освіти затверджено Положення про університетську лікарню	здійснення практичної (клінічної) підготовки здобувачів медичної освіти шляхом утворення багатопрофільних університетських лікарень, оптимізації використання потенціалу діючих університетських клінік та клінічних баз кафедр медичних закладів вищої освіти, а також	(клінік) та клінічних баз кафедр закладів вищої освіти			ують діяльність університетських лікарень (клінік) та клінічних баз кафедр закладів вищої освіти затверджено Порядок утворення і функціонування клінічних баз закладів освіти у сфері охорони здоров'я, університетських
---	--	--	--	---	---	--	--	--	--

стандартизації підходів до використання симуляційних методів навчання та проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту					стандартизації підходів до використання симуляційних методів навчання та проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту				клінік та університетських лікарень
73. Створення та забезпечення функціонування реєстру людських ресурсів охорони здоров'я	1) створення реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я	2025-2026	МОЗ	створено реєстр людських ресурсів сфери охорони здоров'я	73. Створення та забезпечення функціонування реєстру людських ресурсів охорони здоров'я	1) створення реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я	2025-2026	МОЗ	створено реєстр людських ресурсів сфери охорони здоров'я
реєстру людських ресурсів охорони здоров'я та	2) проведення розрахунків середньострокових потреб у медичних та	2025-2026	МОЗ Мінекономіки	здійснено розрахунки потреб у кадрах до 2027 року	реєстру людських ресурсів охорони здоров'я та	2) проведення розрахунків середньострокових потреб	2025-2026	МОЗ Мінекономіки	здійснено розрахунки потреб у кадрах до 2027 року

кадрового резерву у сфері охорони здоров'я і забезпечення планування та формування кадрових ресурсів відповідно до потреб населення у якісних та доступних послугах, трансформації моделей надання медичної допомоги в Україні та глобальних тенденцій розвитку охорони здоров'я	фармацевтичних кадрах на основі наявних даних				кадрового резерву у сфері охорони здоров'я і забезпечення планування та формування кадрових ресурсів відповідно до потреб населення у якісних та доступних послугах, трансформації моделей надання медичної допомоги в Україні та глобальних тенденцій розвитку охорони здоров'я	у медичних та фармацевтичних кадрах на основі наявних даних			
	3) удосконалення процесу аналізу та моделювання потреб сфери охорони здоров'я у кадрах на основі глобальних та національних тенденцій та комплексних прогнозів	2025-2027	МОЗ	розроблено та затверджено комплексний інструмент (методику) розрахунку кадрових потреб сфери охорони здоров'я		3) удосконалення процесу аналізу та моделювання потреб сфери охорони здоров'я у кадрах на основі глобальних та національних тенденцій та комплексних прогнозів	2025-2027	МОЗ	розроблено та затверджено методичні рекомендації з прогнозування кадрових потреб сфери охорони здоров'я

Відсутні	Стратегічна ціль 4. Сприяння благополуччю та розвитку людини, зменшення впливу факторів ризику, що негативно впливають на життя та здоров'я населення				
	Оперативна ціль 1. Запровадження системного епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою як складової частини епідеміологічного нагляду за психічним здоров'ям				
	86. Удосконалення системи збору, реєстрації, аналізу та використання даних щодо випадків самогубств, спроб самогубств та самоушкоджень, зокрема шляхом оновлення підходів до звітності, розвитку міжвідомчої взаємодії та методичного забезпечення епідеміологічного нагляду	1) розроблення технічного керівництва щодо здійснення епідеміологічного нагляду за соціальним та психічним здоров'ям, що включатиме питання самогубств	2027	МОЗ державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	затверджен о технічне керівництво щодо епідеміологічного нагляду за соціальним та психічним здоров'ям
		2) підготовка аналітичних звітів на основі отриманих результатів	2026-2027	МОЗ державна установа «Центр громадського	підготовлено та розміщено на

		епідеміологічного нагляду за суїцидальною поведінкою		здоров'я МОЗ України» (за згодою)	офіційному вебсайті МОЗ річні звіти про стан здоров'я населення України, що включає інформаці ю про результати епідеміолог ічного нагляду за суїцидальн ою поведінко ю
Оперативна ціль 2. Підвищення рівня поінформованості населення та формування відповідального висвітлення теми самогубств					

	87. Розробка та впровадження методичних рекомендацій щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, публічних осіб, представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування	1) розробка та затвердження методичних рекомендацій щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, правоохоронних органів, публічних осіб та представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування	2026	Мінкульт МОЗ МВС Національна поліція Національна рада з питань телебачення і радіомовлення (за згодою) державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою) Бюро ВООЗ в Україні (за згодою)	затверджен о методичні рекомендації щодо етичного висвітлення теми самогубств для представників медіа, правоохоронних органів, публічних осіб та представників органів державної влади та органів місцевого самовряду
--	--	---	-------------	---	--

					вання й оприлюдне но на офіційному вебсайті Мінкульту
		2) розробка навчального курсу щодо коректного та профілактично орієнтованого висвітлення теми самогубств для представників медіа	2026- 2027	МОЗ Мінкульт Національна рада з питань телебачення і радіомовлення (за згодою) державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	розроблено та розміщено навчальни й курс щодо коректного та профілакт ично орієнтован ого висвітленн я теми самогубств для представни

					ків медіа на офіційному вебсайті державної установи «Центр громадського здоров'я МОЗ України»
	88. Протидія діяльності груп, створених в соціальних мережах у мережі Інтернет, які популяризують самоушкодження або самогубства	1) проведення заходів, спрямованих виявлення та ліквідацію груп, створених в соціальних мережах у мережі Інтернет, які популяризують самоушкодження або самогубства	2026-2027	Національна поліція	постійно проводяться заходи з виявлення та ліквідації груп, створених в соціальних мережах в

					мережі Інтернет, які популяризують самоушкодження та самогубства
	89. Проведення національних та регіональних інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення обізнаності та подолання стигми щодо самогубств серед загального населення та спеціалістів, які працюють в контакті з людьми, з	1) проведення національних та регіональних інформаційно-просвітницьких заходів протягом вересня як місяця підвищення обізнаності щодо самогубств	2026-2027	МОЗ Мінкульт Національна рада з питань телебачення і радіомовлення (за згодою) державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	проведено інформаційно-просвітницькі заходи протягом вересня як місяця підвищення обізнаності щодо самогубств

	приділенням особливої уваги важливості раннього виявлення ознак, що можуть свідчити про підвищений ризик скоєння самогубства, та програмам підтримки			обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	
	90. Підвищення обізнаності священнослужителів щодо суїцидальної поведінки, раннього виявлення суїцидальної поведінки та психоемоційної кризи, принципів ненасильницької комунікації, а також надання первинної психологічної	1) проведення освітніх заходів для священнослужителів щодо суїцидальної поведінки, раннього виявлення суїцидальної поведінки та психоемоційної кризи, принципів ненасильницької комунікації, а також надання першої	2026-2027	МОЗ МОН Мінсоцполітики ДЕСС Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій (за згодою) громадські організації (за згодою)	проведено не менше одного заходу на рік з метою підвищення рівня обізнаності священнослужителів з питань суїцидальної поведінки,

	підтримки та коректного реагування у випадках виникнення ризику скоєння самогубства	психологічної допомоги			раннього виявлення суїцидальної поведінки та психоемоційної кризи, принципів ненасильницької комунікації, а також надання першої психологічної допомоги
	91. Проведення інформаційних заходів, спрямованих на підвищення обізнаності щодо	1) перегляд та доповнення Методичних рекомендацій щодо запровадження	2026	Держпраці Мінекономіки МОЗ Федерація роботодавців	оновлено Методичні рекомендації щодо запровадж

	самогубств та подолання стигми, що з ними пов'язана на робочих місцях	психосоціальної підтримки на робочому місці для роботодавців, розроблених Держпраці, рекомендаціями щодо запобігання самогубствам, раннього виявлення суїцидальної поведінки у працівників та заходів відповідного реагування		України (за згодою)	ення психосоціальної підтримки на робочому місці для роботодавців, розроблених Держпраці, та оприлюднено на офіційних вебсайтах Мінекономіки та Держпраці
Оперативна ціль 3. Формування життєвих компетенцій та профілактика суїцидальної поведінки серед дітей, підлітків та осіб із підвищеним ризиком					

	92. Створення безпечного шкільного середовища шляхом посилення заходів з психологічної підтримки учнів	1) моніторинг виконання суб'єктами роботи з дітьми та молоддю Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 53, ст. 3700)	2026-2027	МОН Мінсоцполітики Уповноважений Президента України з прав дитини обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування	проведено моніторинг та сформовано рекомендації щодо поліпшення ефективності функціонування системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми
--	--	---	-------------------------	--	---

		2) доповнення Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних, науково- педагогічних та інших працівників закладів освіти «Організація фізичного та психологічно безпечного освітнього середовища: реагування на загрози чи надзвичайні ситуації», затвердженої наказом МОН від 6 червня 2024 р. № 814, темою щодо розпізнавання	2026	МОН	внесено зміни до Типової програми підвищенн я кваліфікац ії педагогічн их, науково- педагогічн их та інших працівникі в закладів освіти «Організац ія фізичного та психологіч но безпечного
--	--	---	-------------	------------	--

		маркерів суїцидальної поведінки, реагування на них та перенаправлення здобувачів освіти для отримання психологічної допомоги			освітнього середовища: реагування на загрози чи надзвичайні ситуації», затверджені наказом МОН від 06 червня 2024 р. № 814
		3) розроблення типової програми профілактики та протидії булінгу в закладах освіти	2026	МОН	затверджені Типову програму профілактики та протидії булінгу в

					закладах освіти
	93. Проведення навчальних, зокрема психоедукаційних заходів, що спрямовані на формування в учнів необхідних життєвих компетенцій, навичок протидії стресам, навчання основам психологічної самодопомоги	1) забезпечення проведення в закладах загальної середньої освіти психоедукаційних заходів, спрямованих на формування життєвих компетенцій, зокрема навичок протидії стресам, профілактики вживання психоактивних речовин, в тому числі алкоголю	2026-2027	МОН	затверджено план заходів з психоедукації для закладів загальної середньої освіти
	94. Сприяння формуванню необхідних життєвих	1) доповнення комплексної соціальної послуги з	2026	Мінсоцполітики	внесено зміни до Порядку

	компетенцій у представників різних верств населення та вразливих груп населення шляхом розширення мережі центрів життєстійкості	формування життєстійкості послугою з раннього виявлення суїцидальної поведінки, переадресації осіб, у яких вона виявлена, та реагування на випадки суїцидальної поведінки			реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2023 р. № 1049
--	---	---	--	--	--

					(Офіційний вісник України, 2023 р., № 94, ст. 5558)
Оперативна ціль 4. Раннє виявлення осіб із ризиком суїцидальної поведінки та забезпечення комплексного реагування					
95. Впровадження алгоритмів раннього виявлення та подальшого надання медичних, соціальних послуг та послуг у сфері психічного здоров'я особам із ризиком суїцидальної поведінки та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, під час здобуття ними освіти,	1) доповнення визначення «складні життєві обставини» шляхом віднесення до умов, що негативно впливають на життя дитини, стан її здоров'я та розвиток, суїцидальної поведінки	2026	Мінсоцполітики	внесено зміни до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому	

	на робочих місцях, при наданні соціальних послуг				числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779), у
--	--	--	--	--	---

					частині врахуванн я ризику вчинення самоушкод ження або самогубств а як підстави для оцінки потреб дитини та сім'ї
	96. Забезпечення проведення скринінгу щодо ризику скоєння самогубства військовослужбовцями на етапі психодіагностики під час декомпресії	1) доповнення процедури проведення психологічної реабілітації військовослужбовців Збройних Сил та Державної спеціальної служби транспорту, які	2026	Міноборони	внесено зміни до Положення про психологіч ну реабілітаці ю військовос лужбовців

		брали безпосередню участь в антитерористичній операції, здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюється шляхом проведення операції Об'єднаних сил, чи виконували службово-бойові завдання в екстремальних бойових умовах, мають статус учасника бойових			Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту, які брали участь в антитерористичній операції, здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії
--	--	---	--	--	--

		дій та прирівняних до них осіб, послугами з раннього виявлення, переадресації та реагування на випадки суїцидальної поведінки			Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях чи виконували службові (бойові) завдання в екстремальних умовах, затвердженого наказом Міністерства Оборони від 9 грудня 2015 р. № 702, зареєстровані
--	--	---	--	--	---

					аного в Мін'юсті 15 лютого 2016 р. за № 237/28367 (у редакції наказу Міноборон и від 11 грудня 2019 р. № 629)
		2) доповнення методик проведення психологічного діагностування (скринінгу) згідно з додатком 2 до Інструкції з організації психологічної декомпресії	2026	Міноборони Генеральний штаб Збройних Сил (за згодою)	доповнено методикам и проведенн я психологіч ного діагностув ання (скринінгу)

		військовослужбовців Збройних Сил України, затвердженої наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 27 грудня 2018 р. № 462, скринінговими інструментами щодо оцінки ризику скоєння самогубства			згідно з додатком 2 до Інструкції з організації психологіч ної декомпресії ї військовос лужбовців Збройних Сил України, затверджен ої наказом Генеральн ого штабу Збройних Сил України від 27 грудня
--	--	---	--	--	---

					2018 р. № 462
	97. Забезпечення стандартизації медичної допомоги щодо раннього виявлення, діагностики та лікування осіб з суїцидальною поведінкою	1) розроблення Стандарту медичної допомоги «Суїцидальна поведінка»	2026	МОЗ державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	затверджен о Стандарт медичної допомоги «Суїцидал ьна поведінка»
	98. Посилення спроможності «гарячих ліній» психологічної допомоги щодо здійснення ними консультування осіб, які звертаються з суїцидальними думками та намірами	1) розроблення для операторів «гарячих ліній» психологічної допомоги методичних рекомендацій та алгоритмів надання кризової підтримки осіб у суїцидальними думками та намірами	2026	МОЗ неурядові громадські організації державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	розроблено та розміщено на офіційному вебсайті державної установи «Центр громадськ ого

					здоров'я МОЗ України» методичні рекоменда ції та алгоритми надання кризової підтримки осіб з суїцидальн ими думками та намірами
	99. Налагодження міжвідомчої взаємодії між надавачами освітніх, соціальних, медичних, психологічних послуг, працівниками	1) розроблення Інструкції зі здійснення поліцейського піклування, в якій визначено алгоритми	2026	МВС Національна поліція МОЗ	затверджен о Інструкцію зі здійснення поліцейськ

	Національної поліції щодо реагування на випадки суїцидальної поведінки	реагування на випадки суїцидальної поведінки			ого підкування
		2) доповнення Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України, затвердженої наказом МВС від 19 грудня 2017 р. № 1044, зареєстрованої в Мін'юсті 7 червня 2018 р. за № 686/32138, алгоритмами реагування на випадки	2026	МВС Національна поліція	внесено зміни до Інструкції з організації роботи підрозділів ювенально ї превенції Національ ної поліції України, затверджен ої наказом МВС від 19 грудня 2017 р. № 1044, зареєстров

		суїцидальної поведінки			аної в Мін'юсті 7 червня 2018 р. за № 686/32138
	100. Впровадження заходів з реагування у випадку отримання медичними працівниками інформації про спробу самогубства, зокрема, медичними працівниками системи екстреної медичної допомоги, медичними працівниками, які працюють у відділеннях реанімації та інших закладів охорони здоров'я, де може надаватись	1) забезпечення проведення заходів з раннього виявлення, діагностики, поственції суїцидальної поведінки на базі Центрів ментального (психічного) здоров'я у закладах охорони здоров'я	2026-2027	ОВА місцеві органи самоврядування (за згодою) МОЗ державна установа «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (за згодою)	проведено заходи з раннього виявлення, діагностик и, поственції суїцидальної поведінки у всіх Центрах ментального (психічного) здоров'я у закладах

	медична допомога особам, які здійснили спробу самогубства				охорони здоров'я
	101. Підвищення кваліфікації працівників надавачів соціальних, медичних послуг, послуг у сфері психічного здоров'я та Національної поліції шляхом проведення навчальних заходів, а також впровадження викладання навчальних матеріалів з питань суїцидології у системі фахової передвищої, післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку	1) розроблення курсу для підвищення кваліфікації працівників надавачів соціальних послуг щодо розпізнавання та реагування на суїцидальну поведінку	2026	Мінсоцполітики Нацсоцслужба	розроблено навчальний курс для працівників в та надавачів соціальних послуг щодо розпізнавання та реагування на суїцидальну поведінку
		2) доповнення стандартів вищої освіти за	2026-2027	МОН Національне агентство із	внесено зміни до Стандарту

		спеціальностями «Психологія», «Медицина», «Медична психологія», «Соціальна робота та консультування», «Правоохоронна діяльність» програмними результатами навчання, що забезпечують вивчення обов'язкового освітнього компонента «Суїцидологія»		забезпечення якості вищої освіти (за згодою) МОЗ	вищої освіти за спеціальніс тю 053 «Психологі я» галузі знань «Соціальні та поведінков і науки» для першого (бакалаврс ького) рівня вищої освіти, затверджен ого наказом МОН від 24 квітня
--	--	--	--	---	---

					2019 р. № 565, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН від
--	--	--	--	--	---

					24 квітня 2019 р. № 564, Стандарту вищої освіти зі спеціально сті 222 «Медицина » галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для другого (магістерсь кого) рівня вищої освіти, затверджен ого наказом МОН від 08
--	--	--	--	--	---

					листопада 2021 р. № 1197, Стандарту вищої освіти зі спеціально сті 225 «Медична психологія » галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерсь кого) рівня вищої освіти, затверджен ого наказом МОН від
--	--	--	--	--	---

					18 серпня 2021 р. № 916, Стандарт вищої освіти за спеціальніс тю 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» для першого (бакалаврс ького) рівня вищої освіти, затверджен ого наказом
--	--	--	--	--	--

					МОН від 24 квітня 2019 р. № 557, Стандарт вищої освіти за спеціальніс тю 231«Соціал ьна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» для другого (магістерсь кого) рівня вищої освіти, затверджен ого
--	--	--	--	--	--

					наказом МОН від 24 квітня 2019 р. № 556, Стандарту вищої освіти зі спеціально сті 262 «Правоохо ронна діяльність» галузі знань 26 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврс ького) рівня вищої освіти,
--	--	--	--	--	---

					затверджен ого наказом МОН від 28 травня 2024 р. № 769, Стандарту вищої освіти за спеціальніс тю 262 «Правоохо ронна діяльність» галузі знань 26 «Цивільна безпека» для другого (магістерсь кого) рівня вищої
--	--	--	--	--	--

					освіти, затверджен ого наказом МОН від 22 жовтня 2020 р. № 1294
--	--	--	--	--	--

**Директор Департаменту громадського здоров'я
Міністерства охорони здоров'я України**

Тетяна СКАПА

«___» _____ 2026 р.